

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร

วันที่ 17 กันยายน 2569 (เวลา 15.00 น.)

1. สภาพอากาศ

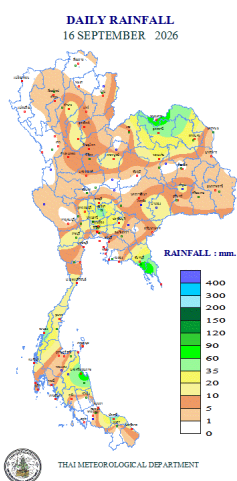
1.1 ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา เรื่อง ฝนตกหนักถึงหนักมากบริเวณประเทศไทย และคลื่นลมแรงบริเวณทะเลอันดามัน (มีผลกระทบตั้งแต่วันที่ 17 - 20 กันยายน 2569) ฉบับที่ 5 ลงวันที่ 17 กันยายน 2569 เวลา 05.00 น.

ช่วงวันที่ 17 - 20 ก.ย. 69 ประเทศไทยมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางแห่ง โดยเริ่มมีผลกระทบในภาคเหนือ และ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือก่อนในวันที่ 17 ก.ย. 69 หลังจากนั้นภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้ จะได้รับผลกระทบ ในวันถัดไป (วันที่ 18 ก.ย. 69) ทั้งนี้ เนื่องจากบริเวณความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นจากประเทศจีนจะแผ่ลงมาปกคลุม ภาคเหนือตอนบนและภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ส่งผลให้ร่องมรสุมเลื่อนลงมาพาดผ่านภาคกลางตอนล่าง ภาคตะวันออก และภาคใต้ตอนบน ประกอบกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามัน ประเทศไทย และอ่าวไทย จะมีกำลังแรงขึ้นขอให้ประชาชนบริเวณประเทศไทย ระวังอันตรายจากฝนตกหนักถึงหนักมากและฝนที่ตกสะสม ซึ่งอาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก โดยเฉพาะพื้นที่ลาดเชิงเขาใกล้ทางน้ำไหลผ่านและพื้นที่ลุ่ม ควรหลีกเลี่ยง การเดินทางผ่านเส้นทางที่มีปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก โดยเฉพาะพื้นที่ลุ่มต่ำ ซึ่งอาจเกิดน้ำท่วมขังในระยะสั้นได้

ส่วนคลื่นลมบริเวณทะเลอันดามันมีกำลังค่อนข้างแรง โดยมีคลื่นสูง 2 - 3 เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้าคะนอง คลื่นสูงมากกว่า 3 เมตร สำหรับชาวเรือบริเวณอ่าวไทยและทะเลอันดามัน ควรเดินเรือด้วยความระมัดระวังและหลีกเลี่ยงการเดินเรือ ในบริเวณที่มีฝนฟ้าคะนอง ส่วนเรือเล็กบริเวณทะเลอันดามันควรงดออกจากฝั่งในช่วงวันที่ 17 - 20 ก.ย. 69

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 16 ก.ย. 69 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 17 ก.ย. 69

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	อ.ขลุง	จันทบุรี	83.2	ฝนตกหนัก
2	อ.เมือง	นครศรีธรรมราช	74.7	ฝนตกหนัก
3	อ.เมือง	ระนอง	50.4	ฝนตกหนัก
4	อ.หนองจิก	ปัตตานี	49.0	ฝนตกหนัก
5	อ.ท่าเรือ	พระนครศรีอยุธยา	45.4	ฝนตกหนัก

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)
ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 17 ก.ย. 69)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ 54,727 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 71 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 30,753 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 58) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (59,000 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 77) น้อยกว่าปี 2568 จำนวน 4,273 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 395.96 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 134.98 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 21,939 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 51,147 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 72 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 27,596 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 58) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (54,911 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 78) น้อยกว่า ปี 2568 จำนวน 3,764 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 305.23 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 89.73 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 19,691 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก ล้าน (ม.)
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	16,520	67	9,776	54	92	1,184	756	64	665	60	100	26,009	17,276	66	10,441	54	8,732
ตอน	12	8,368	4,527	54	2,875	43	234	2,209	1,486	67	1,311	63	246	10,577	6,013	57	4,185	48	4,564
กลาง	3	1,331	634	48	562	45	28	419	232	54	201	51	31	1,750	866	49	763	46	884
ตะวันตก	2	26,605	23,226	87	9,949	75	9	170	72	42	61	38	11	26,775	23,298	87	10,010	74	3,477
ตะวันออก	6	1,515	854	56	759	53	54	1,118	770	68	708	67	60	2,633	1,624	62	1,467	59	1,009
ใต้	4	8,194	5,386	66	3,676	57	44	727	264	36	210	31	48	8,922	5,650	63	1,886	54	3,271
รวม	35	70,838	51,147	72	27,596	58	461	5,828	3,580	61	3,156	58	496	76,666	54,727	71	28,753	58	21,939

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิตี แคว้นน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 16,377 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 66 ปริมาณน้ำใช้การได้ 9,670 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 53 ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 95.23 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 25.98 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 8,405 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำรับได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	8,029	60	4,229	44	30.67	26.03	6.00	8.00	5,433
สิริกิตี	7,323	77	4,473	67	40.53	24.58	16.95	16.99	2,187
ภูมิพล+สิริกิตี	15,351	67	8,701	53	71.20	50.61	22.95	24.99	7,621
แคว้นน้อยฯ	504	54	461	51	8.63	7.79	1.73	1.73	435
ป่าสักชลสิทธิ์	522	59	507	59	15.40	20.39	1.30	1.30	350
รวมทั้งหมด	16,377	66	9,670	53	95.23	78.79	25.98	28.02	8,405

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 4 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ แม่มอก (29%) อ่างฯ ลำพระเพลิง (26%) อ่างฯ ลำนางรอง (25%) และอ่างฯ กระเสียว (20%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ของความจุอ่างฯ จำนวน 6 อ่าง ได้แก่ อ่างฯ แม่จัดสมบุรณ์ชล (88%) อ่างฯ กิวคอกหมา (82%) อ่างฯ สิรินคร (84%) อ่างฯ ศรีนครินทร์ (87%) อ่างฯ วชิราลงกรณ์ (89%) และอ่างฯ ขุนด่านปราการชล (88%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำวัง แม่น้ำท่าตะเภา ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำปิง แม่น้ำยม แม่น้ำน่าน แม่น้ำพระสทิง แม่น้ำตาปี แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำมูล แม่น้ำบางปะกง ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์มาก

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 899 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 859 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +19.41 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 6.29 ม.

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 490 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 430 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +16.22 ม.รทก. (เมื่อวาน +16.31 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +8.54 ม.รทก. (เมื่อวาน +8.17 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 207 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 212 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาทป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 171 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 34 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 2 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เชื่อนพระรามหก 82 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 58 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 120 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 118 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 23 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 55 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันตก รวม 210 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 220 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุโมง (ปตร.มะขามเฒ่า-อุโมง) 26 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเฒ่ากระเสียว (ปตร.มะขามเฒ่า-กระเสียว) 9 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 60 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 71 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 44 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำเจ้าพระยา อ.สามโคก จ.ปทุมธานี สถานี C.29B ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 451 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 369 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		11 ก.ย. 69	12 ก.ย. 69	13 ก.ย. 69	14 ก.ย. 69	15 ก.ย. 69	16 ก.ย. 69	17 ก.ย. 69		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.13	0.13	0.14	0.14	0.15	0.15	0.14	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวัง 0.25 กรัม/ลิตร - เกณฑ์มาตรฐานในการผลิตน้ำประปา 0.50 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ท่าน้ำนนทบุรี จ.นนทบุรี	0.21	0.22	0.22	0.22	0.22	0.19	0.20	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการเกษตร 2.00 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ท่าน้ำกรมชลประทานสามเสน กทม.	0.20	0.21	0.21	0.21	0.21	0.20	0.21	ปกติ	

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 17 ส.ค. 69	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	3.04	-9.76
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	8.45	-7.55
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	6.05	-6.15
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	7.79	-4.21
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	8.41	-4.09
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	12.10	-2.40

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.drw.go.th

3. ผลกระทบด้านการเกษตร ช่วงภัย 20 ก.พ. 69 – ปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ 16 ก.ย. 69)

3.1 ฝนแล้ง ช่วงภัย 8 ก.ค. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ พิจิตร เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี เกษตรกร 13,152 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 157,464 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 89,986 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 67,470 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 8 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 417 ราย พื้นที่ (พืชไร่และพืชผัก) 5,098 ไร่ วงเงิน 10,094,040 บาท **อยู่ระหว่างช่วยเหลือ**

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

3.2 ภัยแล้ง ช่วงภัย 1 เม.ย. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุทัยธานี ฉะเชิงเทรา ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และนครศรีธรรมราช เกษตรกร 4,453 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 8,646 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,112 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 362 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 7,173 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 1,051 ราย พื้นที่ 2,646 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 879 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 1 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 1,766 ไร่ วงเงิน 8,328,649 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 216 ราย พื้นที่ 1,186 ไร่ วงเงิน 2,417,972 บาท

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

3.3 อุทกภัย ช่วงภัย 20 ก.พ. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 28 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี กาฬสินธุ์ ชัยนาท เชียงราย เชียงใหม่ ตราด ตาก นครพนม น่าน บึงกาฬ พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ มุกดาหาร แม่ฮ่องสอน ยโสธร ร้อยเอ็ด ลำปาง ลำพูน สกลนคร สระบุรี สุโขทัย หนองคาย อำนาจเจริญ อุตรดิตถ์ และอุบลราชธานี เกษตรกร 49,289 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 282,235 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 258,612 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 20,089 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 3,534 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 16,811 ราย พื้นที่ 145,030 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 137,502 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 6,815 ไร่ และไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 714 ไร่ วงเงิน 201,007,390 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 227 ราย พื้นที่ 796 ไร่ วงเงิน 1,273,739 บาท

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย น่าน พะเยา เพชรบูรณ์ แม่ฮ่องสอน ลำพูน นครพนม สกลนคร หนองคาย และอุบลราชธานี เกษตรกร 2,371 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 2,430 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 2,308 ไร่ บ่อกุ้ง 122 ไร่ กระชัง 190 ตรม. **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 2,371 ราย พื้นที่ 2,430 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 2,308 ไร่ บ่อกุ้ง 122 ไร่ กระชัง 190 ตรม. วงเงิน 12,288,181 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 16 ราย พื้นที่ 11 ไร่ วงเงิน 50,847 บาท

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอน ลำปาง นครพนม และหนองคาย เกษตรกร 28,227 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 959,409 ตัว แบ่งเป็น โค 24,681 ตัว กระบือ 6,426 ตัว สุกร 26,553 ตัว แพะ/แกะ 720 ตัว และสัตว์ปีก 901,029 ตัว แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ 1,381.00 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 408 ราย สัตว์ตาย/สูญหายรวม 24,623 ตัว แบ่งเป็น โค 62 ตัว กระบือ 6 ตัว สุกร 188 ตัว และสัตว์ปีก 24,367 ตัว แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ 5 ไร่

3.4 วาตภัย ช่วงภัย 20 ก.พ. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 45 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร กระบี่ กาฬสินธุ์ กำแพงเพชร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยนาท ชัยภูมิ เชียงใหม่ เชียงราย ตรัง ตราด ตาก นครพนม นครราชสีมา นครศรีธรรมราช น่าน บุรีรัมย์ ปทุมธานี พะเยา พิจิตร เพชรบุรี เพชรบูรณ์ แพร่ มหาสารคาม แม่ฮ่องสอน ระยอง ลำปาง ลำพูน ศรีสะเกษ สกลนคร สงขลา สตูล สระแก้ว สระบุรี สิงห์บุรี สุโขทัย สุพรรณบุรี สุราษฎร์ธานี หนองคาย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี และอุบลราชธานี เกษตรกร 6,549 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 19,495 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 2,576 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 12,597 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 4,321 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 1,867 ราย พื้นที่ 6,950 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 102 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 6,015 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 833 ไร่ วงเงิน 15,448,643 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1,749 ราย พื้นที่ 6,733 ไร่ วงเงิน 14,919,115 บาท

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดศรีสะเกษ และอุบลราชธานี เกษตรกร 3 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ (กระชัง) 104 ตรม. **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 2 ราย พื้นที่ (กระชัง) 54 ตรม. วงเงิน 19,872 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 2 ราย พื้นที่ 54 ตรม. วงเงิน 19,872 บาท

ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

4. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

- **เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่** เพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปี นาปรัง อุบโศก-บริโศก พืชไร่ และอุทกภัย ในช่วงฤดูฝน ปี 2569 จำนวน 1,914 เครื่อง ได้ติดตั้งเครื่องสูบน้ำเพื่อช่วยเหลือตามพื้นที่ประจำสัปดาห์ วันที่ 7 – 13 กันยายน 2569 งานระบายน้ำหลัก จำนวน 5 เครื่อง ในเขตจังหวัดนครปฐม นนทบุรี ฉะเชิงเทรา และชุมพร
- **เตรียมความพร้อมสนับสนุนรถยนต์บรรทุกน้ำ** รวมทั้งหมด 203 คัน ประกอบด้วย ภาคเหนือ 54 คัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 49 คัน ภาคกลาง และภาคตะวันตก 37 คัน ภาคตะวันออก 25 คัน และภาคใต้ 38 คัน

5. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 9 ก.ย. 69)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. โรคไหม้ข้าว	พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (เชียงใหม่ แพร่ แม่ฮ่องสอน กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สกลนคร สุรินทร์หนองคาย อุบลราชธานี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และสงขลา) จำนวน 1,675.25 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 166.75 ไร่	- โรคไหม้ข้าว การใช้เมล็ดพันธุ์ในอัตราที่เหมาะสม อัตรา 15-20 กิโลกรัมต่อไร่ การใช้ปุ๋ยในอัตราที่เหมาะสม การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัมต่อน้ำ 200 ลิตร การใช้พันธุ์ต้านทาน เช่น ปทุมธานี 1 สุพรรณบุรี 1,2 กข 41
	2. โรคขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงราย ตาก นครราชสีมา บุรีรัมย์ และสกลนคร) จำนวน 520.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 293.00 ไร่	- โรคขอบใบแห้ง ใช้พันธุ์ข้าวที่ต้านทาน ไม่ควรระบายน้ำจากแปลงที่เป็นโรคไปสู่แปลงอื่น ใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันการเกิดโรค เช่น เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลิส)
	3. เพลี้ยกระโดดหลังขาว	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (เชียงใหม่ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง มุกดาหาร และอุบลราชธานี) จำนวน 11,864.25 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4,689.25 ไร่	- เพลี้ยกระโดดหลังขาว แนะนำปลูกข้าวพันธุ์ต้านทาน เมื่อตรวจพบมากกว่า 1 ตัวต่อต้น ให้ใช้น้ำออกจากแปลงนาเพื่อควบคุมระดับน้ำในนาข้าว อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติเพื่อใช้ควบคุมการระบาด ไม่ใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในปริมาณที่มากเกินไป เพราะจะทำให้ต้นข้าวอวบเหมาะแก่การเข้าทำลาย และควบคุมระดับน้ำในนาข้าว โดยการระบายน้ำออกเป็นครั้งคราวแบบเปียกสลับแห้ง
	4. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (กำแพงเพชร เชียงใหม่ แพร่ พิจิตร เลย ชัยภูมิ สุรินทร์ และอุบลราชธานี) จำนวน 696.25 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 605.00 ไร่	- เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น มวนเขียวคุดไข่ และแมงมุมสุนัขป่า เพื่อช่วยควบคุมการระบาด ใส่ปุ๋ยไนโตรเจนอย่างเหมาะสม ควบคุมระดับน้ำในนา ใช้วิธีเปียกสลับแห้ง และระบายน้ำออกเป็นระยะหากพบเพลี้ยเกินระดับกำหนด ให้ใช้สารกำจัดแมลงที่เหมาะสมกับระยะการเจริญเติบโต
	5. หนอนกอข้าว	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (เชียงใหม่ ตาก สุโขทัย อุทัยธานี นครราชสีมา บุรีรัมย์ มุกดาหาร ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี และฉะเชิงเทรา) จำนวน 1,862.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 41.25 ไร่	- หนอนกอข้าว โกลบตอซังและจัดการน้ำ หลังเก็บเกี่ยวเพื่อทำลายหนอนและดักแด้ ปลูกพืชหมุนเวียน เพื่อตัดวงจรชีวิตของหนอนกอข้าว ใส่ปุ๋ยไนโตรเจนอย่างเหมาะสม ใช้แสงไฟล่อและทำลายตัวเต็มวัย เมื่อพบการระบาดรุนแรง
	6. แมลงงูน	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เพชรบูรณ์) จำนวน 105.00 ไร่ การระบาดคงที่	หลีกเลี่ยงสารฆ่าแมลงชนิดเม็ด เพื่ออนุรักษ์แตนเบียนและศัตรูธรรมชาติ เมื่อพบข้าวยอดเหี่ยว 10-15% ในช่วง 3-4 สัปดาห์หลังหว่าน/ปักดำ ให้ใช้สารกำจัดแมลงชนิดพ่นน้ำตามคำแนะนำ
	7. แมลงบัว	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ตาก แม่ฮ่องสอน เพชรบูรณ์ และหนองบัวลำภู) จำนวน 276.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 252.00 ไร่	- แมลงงูน สำรวจแปลงสม่ำเสมอ เพื่อเฝ้าระวังการระบาด ไถพรวนและตากดิน 7-14 วัน เพื่อทำลายหนอนและแมลงในดิน หลีกเลี่ยงปุ๋ยคอกดิบ ควรใช้ปุ๋ยคอกที่ผ่านการหมักสมบูรณ์แล้ว ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม อัตรา 1 กก. ต่อน้ำ 20 ลิตร ใช้สารกำจัดแมลงตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร และเลือกใช้ให้เหมาะสมกับชนิดและระยะการระบาดของสารชนิดเม็ด ควรใช้เมื่อดินมีความชื้น และควรใช้ก่อนฝนตกหรือให้น้ำทันทีหลังใช้
	8. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ตาก เชียงใหม่ และอุดรธานี) จำนวน 225.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 225.00 ไร่	- แมลงบัว กำจัดวัชพืชรอบแปลงนา ก่อนตกกล้าหรือหว่านข้าว เพื่อลดแหล่งอาศัยของแมลงบัว ปรับช่วงเวลาปลูกให้เหมาะสม โดยเฉพาะพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อลดความรุนแรงของการระบาด หลีกเลี่ยงการปลูกหรือปักดำถี่ ในพื้นที่ที่มีการระบาดเป็นประจำ
	9. โรคใบสีส้ม	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ร้อยเอ็ด สกลนคร และอุดรธานี) จำนวน 125.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5.00 ไร่	- เพลี้ยไฟ สำรวจแปลงสม่ำเสมอ และกำจัดวัชพืชในนา คั่นนา และรอบแปลง รักษาระดับน้ำ โดยเฉพาะข้าวระยะกล้า-หลังหว่าน 7 วัน ไม่ให้ข้าวขาดน้ำ เมื่อพบเพลี้ยไฟ ให้ให้น้ำท่วมยอดข้าว 1-2 วัน และเร่งการเจริญเติบโตของต้นข้าวตามคำแนะนำใช้สารกำจัดแมลงเมื่อระบาดรุนแรง โดยพ่นเมื่อพบใบข้าวมีมากกว่า 50% ในช่วงอายุ 10-15 วันหลังหว่าน
	10. หู	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตาก และชัยนาท) จำนวน 1,464.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1,464.00 ไร่	

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
			- โรคใบสีส้ม ใช้พันธุ์ข้าวต้านทาน เช่น กข1 และ กข3 กำจัดวัชพืชและพืชอาศัย เพื่อลดแหล่งเชื้อไวรัสและแมลงพาหะ ใช้สารกำจัดแมลงตามฉลาก โดยเลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่ง และเน้นกำจัดในระยะตัวอ่อนหลีกเลี่ยงการผสมสารหลายชนิด หรือผสมร่วมกับสารกำจัดโรคพืช/วัชพืชหลีกเลี่ยงสารกลุ่มไพรีทรอยด์สังเคราะห์ เช่น ไซเพอร์เมทริน ไซฮาโลทริน และเคลตาเมทริน - หนู สำรวจแปลงสม่ำเสมอ เพื่อเฝ้าระวังการระบาด ใช้วิธีกล เช่น กัดัก ขุดหนู และล่อมดหนู โดยเน้นช่วงหลังเก็บเกี่ยว จัดการสภาพแวดล้อม ลดขนาดคันนาให้เล็กกว่า 30 ซม. และกำจัดวัชพืช/กองวัสดุที่เป็นแหล่งอาศัย ใช้ชีววิธีอนุรักษ์สัตว์ผู้ล่า เช่น นกแสก งู พังพอน และเหยี่ยว พร้อมจัดทำคอนให้นกผู้ล่า ใช้ระบบร้วร่วมกับกักตัก (TBS) เพื่อป้องกันและดักจับหนูในพื้นที่ปลูกขนาดใหญ่
มะพร้าว	1. ดั้วงวง 2. หนอนหัวดำ 3. แมลงดำหนาม 4. ไรสีขามะพร้าว 5. ดั้วแรด	พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ กรุงเทพมหานคร ชลบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด ระยอง นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ชุมพร พังงา นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 721.73 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 2.50 ไร่ พื้นที่ระบาด 35 จังหวัด (เพชรบูรณ์ สุโขทัย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อำนาจเจริญ อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ปัตตานี พังงา ภูเก็ต สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 24,713 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 364 ไร่ พื้นที่ระบาด 22 จังหวัด (เพชรบูรณ์ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ ชัยนาท กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ชลบุรี ตราด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม กระบี่ ชุมพร ตรัง พังงา นครศรีธรรมราช ภูเก็ต สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,205.69 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 8.15 ไร่ พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (กำแพงเพชร นครพนม บุรีรัมย์ นครราชสีมา กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ชุมพร นครศรีธรรมราช และสงขลา) จำนวน 1,083.35 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 13.05 ไร่ พื้นที่ระบาด 31 จังหวัด (เพชรบูรณ์ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม สุรินทร์ อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ภูเก็ต ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,346.89 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 8.65 ไร่	- ดั้วงวง ใช้ตาข่ายดักจับดั้วงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาตาไรเซียม (<i>Metarhizium anisopliae</i>) เพื่อกำจัดดั้วงวงในระยะหนอนและดักแด้ ใช้น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ หรือชันผสมกับน้ำมันยาง ทาบริเวณแผลโคนต้นหรือลำต้นมะพร้าว เพื่อป้องกันการวางไข่ของดั้วงวงมะพร้าว - หนอนหัวดำ ปล่อยแตนเบียนบราคอน (<i>Bracon hebetor</i>) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำปล่อยแตนเบียน ไชทริโครแกรมมา (<i>Trichogramma</i> sp.) เพื่อควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ และแนะนำการใช้สารเคมีอิมามิกติน เบนโซเอท (<i>emamectin benzoate</i>) 1.92% EC ในการป้องกันและกำจัดหนอนหัวดำ - แมลงดำหนาม ปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (<i>Asecodes hipinarum</i>) เพื่อควบคุมหนอนแมลงดำหนามมะพร้าวปล่อยแตนเบียนเตตระสติดัส (<i>Tetrastichus brontispae</i>) เพื่อควบคุมดักแด้แมลงดำหนามมะพร้าว และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ - ไรสีขามะพร้าวจะเข้าทำลายอยู่ภายในขั้วผลมะพร้าวทำให้การพ่นสารฆ่าไร ไม่สามารถโดนตัวได้โดยตรง ดังนั้น การป้องกันกำจัดให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่น จนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่ไรสีขามะพร้าวเข้าทำลาย ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร - ดั้วแรด ใช้ เชื้อราเมตาตาไรเซียม (<i>Metarhizium anisopliae</i>) ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ ในการกำจัดดั้วแรดในระยะหนอนและดักแด้ ใช้กับดักฟีโรโมนเพื่อล่อดั้วแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และแนะนำการใช้สารเคมีกำจัดเมื่อพบการระบาดรุนแรง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ปาล์ม น้ำมัน	1. หนอนปลอกเล็ก 2. หนอนหัวดำ 3. ตัวแรด 4. ตัวงูหลาบ 5. โรคลำต้นเน่า 6. โรคทะลายเน่า 7. โรคใบจุด 8. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (นครราชสีมา ชลบุรี กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 589.30 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4.50 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สกลนคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 242.75 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,169.35 ไร่ การระบาดลดลง 30.75 ไร่ พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ตรัง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 498.75 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 75.50 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จันทบุรี ชลบุรี ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 11,195.68 ไร่ การระบาดลดลง 12.67 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตราด ชุมพร กระบี่ นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,108.25 ไร่ การระบาดลดลง 0.50 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 123 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (กระบี่ ชุมพร ตรัง นราธิวาส นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 3,898.79 ไร่ การระบาดลดลง 2.00 ไร่	- หนอนปลอกเล็ก ตัดทางใบที่ถูกหนอนปลอกเล็กกัดกิน มาเผาทำลายทิ้งนอกแปลง แนะนำพ่นเชื้อบีที (Bacillus thuringiensis) อัตรา 100 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ผสม สารจับใบ 5 มิลลิลิตร พ่นให้ทั่วบริเวณใต้ - หนอนหัวดำ ตัดทางใบและเก็บซากพืชที่ถูกทำลาย แล้วนำไปเผาทันที เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ และปล่อยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะ หนอนของหนอนหัวดำ - ตัวแรด ใช้กับดักฟีโรโมนล่อตัวแรดในระยะตัวเต็มวัย มาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไธเลียส (Metarhizium anisopliae) อัตรา 800 กรัมต่อกองล่อ ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ เพื่อกำจัดตัวแรดในระยะ หนอนและดักแด้ - ตัวงูหลาบ ทำความสะอาดบริเวณคอปาล์มน้ำมัน และบริเวณโคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ และแนะนำเกษตรกร ให้ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน (Sevin) 85% WP หรือคาร์โบซัลแฟน (carbosulfan) 20% EC ในการกำจัดตัวงูหลาบ - โรคลำต้นเน่า ใช้เชื้อไตรโคเดอร์มาหรือฉีดพ่นบริเวณ รอบโคนต้นและโดยรอบอย่างสม่ำเสมอ ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ผสมกับเชื้อไตรโคเดอร์มาเพื่อบำรุงต้นปาล์มน้ำมันให้แข็งแรง - โรคทะลายเน่า ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมันช่อดอกที่ฝ่อ และทะลายที่พบเป็นโรคนำออกไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง และทำความสะอาดสวนกำจัดวัชพืช เพื่อให้มีอากาศถ่ายเท - โรคใบจุด กำจัดวัชพืชบริเวณรอบสวนปาล์มน้ำมัน ให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ ลดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนเมื่อพบ การแพร่ระบาดของโรคใบจุด และแยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุด ออกจากแปลงตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุดนำออกไปเผาทำลาย - โรคใบจุดสาหร่าย ตัดทางใบที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ของสปอร์ ไปยังต้นอื่น และแนะนำให้สารเคมีคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (copper oxychloride) 85% WP เมื่อพบการระบาดรุนแรง
ยางพารา	1. โรคครากขาว 2. โรคใบร่วงชนิดใหม่ ของยางพารา 3. โรคใบร่วงยางพารา 4. โรคหน้ำยางแห้ง 5. โรคใบจุดนูน 6. โรคคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง สงขลา นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,359.35 ไร่ การระบาดลดลง 1.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (น่าน เพชรบูรณ์ สุโขทัย นครพนม บึงกาฬ เลย หนองคาย อุดรธานี กระบี่ ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 919,508.95 ไร่ การระบาดลดลง 69,657.01 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (สุโขทัย หนองคาย ตราด ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ระนอง และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,465.00 ไร่ การระบาดลดลง 0.25 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (สกลนคร ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 5,056.71 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (หนองคาย) จำนวน 1,790.50 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (สกลนคร ตรัง และสตูล) จำนวน 79.56 ไร่ การระบาดลดลง 2.00 ไร่	- คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรคครากขาว โดยการขุดคู ล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคนาขนาดกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - หากพบการระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา รุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง ควรหยุดกรีต 3-6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง หรือจนกระทั่ง น้ำยางไหลเป็นปกติเมื่อทำการทดสอบ - เมื่อพบอาการโรคเป็นรอยบุ๋มเพียงเล็กน้อย ใช้สารเคมี ป้องกันกำจัดเชื้อราทาบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อรักษาโรค - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง เช่น ต้นยางไหลนานผิดปกติและน้ำยางจางลง หรือน้ำยาง หยุดไหลเร็ว หรือน้ำยางหยุดไหลเป็นช่วง ๆ บนหน้ากรีต ควรหยุดกรีต 3 - 6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง - ใส่ปุ๋ยเคมีในช่วงปลายฤดูฝนตามคำแนะนำ เพื่อให้ใบที่ผลิ ออกมาใหม่สมบูรณ์และแก่เร็ว พ้นระยะอ่อนแอต่อการเข้าทำลายของเชื้อ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
กาแฟ	1. โรคนิ่วจุดตากบ 2. หนอนเจาะกิ่ง 3. มอดเจาะผลกาแฟ 4. หนู	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และเพชรบูรณ์) จำนวน 134.60 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และตาก) จำนวน 157.50 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 3.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ ตาก น่าน และแม่ฮ่องสอน) จำนวน 928.48 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 5.98 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ตาก) จำนวน 162.00 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หากพบการเข้าทำลายของหนอนกาแฟสีแดง/หนอนเจาะกิ่ง ให้ตัดกิ่งและลำต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง และฉีดพ่นสารฆ่าแมลงเพนิโตรไซออน - วางกับดักสารล่อมอดเจาะผลกาแฟ (เมทิลแอลกอฮอล์ : เอทิลแอลกอฮอล์ อัตรา 1 : 1) เต็มสารล่อทุก ๆ 2 สัปดาห์ ใช้เชื้อราชีวเวเรีย DOA B18 ผสมสารจับใบฉีดพ่นอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
มันสำปะหลัง	1. โรคนิ่วต่าง มันสำปะหลัง 2. เพลี้ยแป้ง มันสำปะหลัง 3. โรคพุ่มแจ้ 4. ไรแดงมันสำปะหลัง 5. เพลี้ยหอยเกล็ด 6. โรคโคนเน่าหัวเน่า 7. หนู 8. หนอนแมลงวัน	พื้นที่ระบาด 38 จังหวัด (กำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุทัยธานี อุดรดิตถ์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุดรธานี อุบลราชธานี ชัยนาท ลพบุรี สระบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี เพชรบุรี ราชบุรี และสุพรรณบุรี) จำนวน 813,019.99 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 6,923.24 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร สกลนคร หนองคาย อุบลราชธานี สระบุรี จันทบุรี ชลบุรี สระแก้ว และกาญจนบุรี) จำนวน 3,580.75 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ สกลนคร อุดรธานี สระบุรี จันทบุรี ชลบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี และราชบุรี) จำนวน 5,788.02 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 75.02 ไร่ พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (กำแพงเพชร ตาก สุโขทัย อุดรดิตถ์ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม ยโสธร สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย ชลบุรี และกาญจนบุรี) จำนวน 12,654.00 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 206.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ยโสธร สกลนคร และจันทบุรี) จำนวน 522.25 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (มุกดาหาร และสระแก้ว) จำนวน 840.00 ไร่ <u>พื้นที่ระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ตาก) จำนวน 623.00 ไร่ <u>พื้นที่ระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เพชรบูรณ์) จำนวน 2.00 ไร่ <u>พื้นที่ระบาดคงที่</u>	- โรคนิ่วต่างมันสำปะหลัง ปลุกมันสำปะหลังที่เป็นพันธุ์ทนทาน โรคและสะอาด ได้แก่ พันธุ์ระยอง 72 เกษตรศาสตร์ 50 และหัวบง 60 และพันธุ์ต้านทานโรคนิ่วต่าง ได้แก่ อิทธิ 1 อิทธิ 2 อิทธิ 3 หรือพันธุ์อื่น ๆ ที่หน่วยงานวิชาการรับรอง กำจัดแมลงหิวข้าวยาสูบพาหนะนำโรค โดยการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติของแมลงหิวข้าวยาสูบ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส ตัวเต่าตัวห้า หรือพ่นสารกำจัดแมลง imidacloprid 70% WG และเฝ้าระวังการระบาดของไวรัสใบด่างในพืชอาศัยอื่นๆ - เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ไกลและพรวนดิน เพื่อลดปริมาณของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังที่อยู่ในดิน และควบคุมโดยใช้ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส และแตนเบียนเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู และแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเฉพาะจุดเมื่อพบเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง - โรคพุ่มแจ้ แนะนำให้ใช้ท่อนพันธุ์หรือต้นพันธุ์มันสำปะหลังที่ปลอดโรค กำจัดวัชพืชที่เป็นแหล่งพักเชื้อหรือเป็นที่อาศัยของแมลงพาหนะนำโรคในแปลง เช่น ต้นสาบม่วง หลีกเลี้ยง การขนย้ายท่อนพันธุ์ - ไรแดง แก้ไขโดยการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติของไรแดง เช่น ตัวเต่าสตีธรัส ตัวปีกสั้น และไรตัวห้า หลีกเลี้ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน เมื่อพบการเข้าทำลายของไรแดงควรเก็บทิ้งหรือทำลาย เพื่อลดการเพิ่มปริมาณของไรแดง ในสภาพที่เหมาะสมอาจเกิดการระบาดขึ้นอย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเมื่อพบอาการ - เพลี้ยหอยเกล็ด หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ เมื่อพบการระบาดให้ถอนและเก็บต้นมันสำปะหลังนำไปทำลายทิ้งนอกแปลงปลูก จากนั้นให้ฉีดพ่นด้วยสารฆ่าแมลง ให้ฉีดพ่นเฉพาะในจุดที่พบเพลี้ยหอยเกล็ดเข้าทำลาย - โรคโคนเน่าหัวเน่า หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดงอาการของโรคให้ถอนและนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วโรยปูนขาวหรือราดด้วยสารเมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 20-50 กรัม หรือฟอสฟิโกลูมิเนียม 80% WP อัตรา 50 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณที่ถอนและโดยรอบทางออกไปประมาณ 1 เมตร
ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ ข้าวโพดลายจุด (fall armyworm) 2. หนู	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (กำแพงเพชร เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ อุดรดิตถ์ ขอนแก่น นครราชสีมา จันทบุรี ชลบุรี ยะลา และสตูล) จำนวน 2,563.25 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 31.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (กำแพงเพชร ตาก และแพร่) จำนวน 21,717.00 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 700.00 ไร่	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง - หนอนด้วงกินราก ไกลพรวนดินหลายครั้งก่อนปลูก และตากดิน 7-14 วัน เพื่อพลิกไข่หนอนและดักด้วงขึ้นสู่ผิวดิน ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม อัตราเชื้อสด 10 กิโลกรัมต่อน้ำ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	3. หนอนแมลงวัน	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เพชรบูรณ์) จำนวน 394.00 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 3.00 ไร่</u>	20 ลิตร พ่นหรือราดบริเวณโคนต้นและหน้าดินเพื่อควบคุมหนอนใต้ดิน ใช้สารเคมีกำจัดแมลง เนื่องจากหนอนตัวงออาศัยและกัดกินรากอยู่ใต้ดิน ให้ราดหรือพ่นสารลงบริเวณโคนต้นให้ตรงแนวราก เพื่อให้สารซึมลงสู่ดินและสัมผัสกับหนอนได้โดยตรง
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ตรัง และราชบุรี) จำนวน 204.50 ไร่ <u>การระบาดลดลง 2.00 ไร่</u>	- ทำความสะอาดแปลง การเตรียมดิน ควรตัดต้นและปั่นตอเก่า สับปะรดทิ้งไว้ 2-3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากต้นสับปะรดทำลาย
อ้อย	1. หนอนกออ้อย	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (พิจิตร สุโขทัย กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ อุตรดิตถ์ ชัยนาท และชลบุรี) จำนวน 1,162.38 ไร่ <u>การระบาดลดลง 35.00 ไร่</u>	- หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชยปลอยแต่นเบียนไซโตโครแกรมมา อัตรา 30,000 ตัว/ไร่/ครั้ง
	2. โรคใบขาวอ้อย	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม อำนาจเจริญ อุตรดิตถ์ และชลบุรี) จำนวน 15,149.74 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 51.00 ไร่</u>	- ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคใบขาว หมั่นตรวจกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก
	3. โรคเส้ดำ	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สุโขทัย และอุทัยธานี) จำนวน 356.00 ไร่ <u>การระบาดลดลง 210.00 ไร่</u>	- โรคเส้ดำ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบและฉีดพ่นในเวลาเย็น
	4. แมลงหี้ยขาว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (นครสวรรค์ พิจิตร และเพชรบูรณ์) จำนวน 47,221.00 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- แมลงหี้ยขาว หมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบตัวเต็มวัยจำนวนมาก ใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย เพื่อช่วยลดการระบาด อนุรักษ์แมลงศัตรูธรรมชาติ เมื่อเริ่มพบการระบาด ให้พ่นเชื้อราบีวเวอเรีย อัตรา 250 กรัม ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นในช่วงอากาศเย็นหรือความชื้นสัมพัทธ์สูง
	5. หนอนแมลงวัน	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เพชรบูรณ์) จำนวน 230.00 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หนอนแมลงวัน ไถพรวนดินหลายๆ ครั้งในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงมีนาคมก่อนเริ่มปลูกพืช เพื่อทำลายไข่ ตัวหนอนและดักแด้ที่อยู่ในดิน การปลูกพืชหมุนเวียน ให้พักแปลงและปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน
ทุเรียน	1. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (ตาก จันทบุรี ตรัง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช ยะลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 414.20 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- เมื่อพบระบาดเพลี้ยแป้งเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ดส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย
	2. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ตรัง ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ยะลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 773.25 ไร่ <u>การระบาดลดลง 12.25 ไร่</u>	- เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ฟิโปรนิล หรือคาร์โบซัลแฟน เลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร
	3. เพลี้ยไก่แจ้	พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จันทบุรี ตรัง ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,180.50 ไร่ <u>การระบาดลดลง 39.50 ไร่</u>	- เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไทอามีทอกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ไทอามีทอกแซม อิมิดาโคลพริด หรือไดโนทีฟูแรน โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน
	4. หนอนเจาะผล	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (กระบี่ ชุมพร นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 84.22 ไร่ <u>การระบาดลดลง 8.50 ไร่</u>	- เมื่อพบไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไพโรพาร์โกด์ อัตรา 30 กรัม อะมิทาส อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีไทอะซอกซ็อกซ์อัตรา 40 มล.
	5. เพลี้ยหอยเกล็ด	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ตรัง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สุราษฎร์ธานี และสงขลา) จำนวน 462.17 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 20.00 ไร่</u>	- โรครากเน่าโคนเน่า แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา
	6. ไรแดง	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ตรัง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 624.00 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- เมื่อพบการระบาดโรคใบดิดหรือใบไหม้มากควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนาโซล อัตรา 20 กรัม คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 30-50 กรัม เป็นต้น เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7-10 วัน โดยพ่นที่ใบ
	7. โรครากเน่าโคนเน่า	พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด (ตาก นนทบุรี จันทบุรี ตรัง ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา ภูเก็ต ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 4,880.66 ไร่ <u>การระบาดลดลง 73.10 ไร่</u>	- เมื่อเริ่มพบอาการของโรคใบจุดสาหร่ายให้ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หากโรครยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	8. โรคใบติดหรือใบไหม้	พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (ตาก นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา ระนอง สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 2,080.64 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 247.25 ไร่	- เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรง ให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลแฟน อัตรา 50 มล. หรือ ไซเปอร์เมทรินโพซาโลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน
	9. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (ตาก นครราชสีมา จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,294.75 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 47.25 ไร่	- เมื่อพบคราบราสีดํา พ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดํา และสารเหนียวที่แมลงปากดูดขับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค และกำจัดวัชพืชในแปลง
	10. เพลี้ยจักจั่นฝอย	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,420.50 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 26.75 ไร่	- ในฤดูฝนหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบอาการของโรคราที่กิ่งให้ตัดและนำไปทำลายนอกแปลง และใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ผสมน้ำขึ้นๆ ทาบริเวณแผลที่ตัด
	11. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ยะลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 403 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 68 ไร่	- ห่อผลเพื่อป้องกันหนอนเจาะด้วยถุงพลาสติกสีขาวขุ่น เจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก และกำจัดด้วยวิธีผสมผสาน โดยการพ่นสารฆ่าแมลง แลมป์ดา-ไซฮาโลทริน
	12. โรคราสีชมพู	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ตราด ชุมพร และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 248.50 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 63.00 ไร่	- มอดเจาะลำต้น ควรตัดและเผาทิ้ง สำหรับส่วนของต้นทุเรียนที่ไม่สามารถตัดทิ้งได้
	13. มอดเจาะลำต้นทุเรียน	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ชุมพร นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 278.75 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 6.00 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในระยะแตกใบอ่อน ให้เขย่ากิ่ง ตั๊กแตนคืบจะทิ้งตัวลงที่พื้นดิน สามารถจับทำลายได้ หรือใช้กับดักแสง ไฟล่อตัวเต็มวัยในช่วงกลางคืน
	14. หนอนกินใบทุเรียน	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุรินทร์ จันทบุรี ระยอง ชุมพร และตราด) จำนวน 275.25 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 7.00 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงเพาะปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงที่มีฝนตกชุก ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง ไม่ให้รกทึบ และกำจัดวัชพืชในสวนเพื่อลดความชื้น หากพบการระบาดของเพลี้ยเล็กน้อย ควรตัดส่วนที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกสวน
	15. โรคกิ่งแห้งทุเรียน	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (สกลนคร จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง ชุมพร นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 599.85 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 7.25 ไร่	- พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร
	16. โรคแอนแทรคโนส	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เพชรบูรณ์ จันทบุรี ชุมพร ตรัง และยะลา) จำนวน 557.60 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 0.15 ไร่	- หมั่นตรวจตราผลทุเรียนในแปลงอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงผลใกล้แก่ หากพบอาการผลเป็นจุดเน่า ควรทำการฉีดพ่นสารเคมี เช่น เมตาแลกซิล 25% WP หรือ เมตาแลกซิลผสมแมนโคแซบ หรือ ฟอสเอทิล อะลูมิเนียม 80% WP ให้ทั่วทั้งต้น ประมาณ 1-2 ครั้ง
	17. หนอนเจาะเมล็ด	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สระบุรี กระบี่ นราธิวาส นครศรีธรรมราช และยะลา) จำนวน 92.60 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 31.00 ไร่	
	18. โรคผลเน่าทุเรียน	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชุมพร ยะลา นราธิวาส และจันทบุรี) จำนวน 66.10 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 94.00 ไร่	
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ตาก จันทบุรี นครศรีธรรมราช และระยอง) จำนวน 229.00 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 6.00 ไร่	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง
	2. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 224 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ตัดส่วนที่พบโรคใบจุดสาหร่ายเก็บไปเผาทำลาย และตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์
	3. หนอนคืบกินใบ	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 158.75 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 11.00 ไร่	- หมั่นสำรวจและสังเกตถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
	4. โรคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตาก และจันทบุรี) จำนวน 108.00 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 6.00 ไร่	- โรคราแป้ง ให้เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่นนำไปเผาทำลายนอกแปลง ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผล
	5. หนอนกินช่อดอก	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 32 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ 2. หนอนกินใบ 3. หนอนซอนใบ 4. โรคนิ่วจุด 5. โรคนิ่วจุดสาหร่าย 6. โรคแอนแทรคโนส 7. โรคนิ่วแห้งและขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ชุมพร พังงา นครศรีธรรมราช นราธิวาส และยะลา) จำนวน 238.50 ไร่ การระบาดลดลง 2.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ยะลา พังงา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 605.50 ไร่ การระบาดลดลง 2.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร และระยอง) จำนวน 329.00 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช พังงา และชุมพร) จำนวน 239.75 ไร่ การระบาดลดลง 5.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ตรัง พังงา นครศรีธรรมราช และนราธิวาส) จำนวน 517.00 ไร่ การระบาดลดลง 7.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 56.00 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และชุมพร) จำนวน 19.00 ไร่ การระบาดคงที่	- ช่วงฤดูแล้งขณะที่มังคุดอยู่ในระยะออกดอก ติดผลอ่อน การพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรพ่น 3 ครั้ง คือ ระยะก่อนดอกบาน 7 วัน หมดดอกบาน และหลังบานแล้ว 7 วัน หากเป็นการระบาดนอกฤดูการออกดอกติดผล ควรพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟ เฉลี่ยเกิน 1 ตัวต่อยอด - เมื่อพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายของยอด ให้พ่นด้วย สารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบ การระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคนิ่วจุด ในช่วงที่มังคุดแตกใบอ่อน เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ 30-80 กรัม - เมื่อพบเริ่มมีอาการของโรค ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรค นำไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลง ไม่ทิ้งไว้ในบริเวณแปลง หรือข้างแปลง ช่วงการตัดแต่งกิ่ง ดูแลการตัดแต่งกิ่งให้ เหมาะสม ไม่ให้ต้นมีทรงพุ่มแน่นทึบ เพื่อให้มังคุดได้รับ แสงแดด และอากาศถ่ายเทได้ดี เป็นการลดความชื้น ทำให้ สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค หากโรค ยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรครักษา - เมื่อเริ่มพบอาการของโรค ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรครักษา โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่ฉลากระบุ - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สาร ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หลีกเลี่ยงการปลูกในพื้นที่โล่งแจ้งที่แสงแดดจัดเกินไป ตัดแต่งกิ่งและใบที่แน่นทึบออก เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้ สะดวก และในช่วงฤดูแล้ง ควรให้น้ำอย่างเพียงพอ
ลำไย	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคราดำ 3. โรคพุ่มไม้กวาด 4. หนอนคืบกินใบ 5. โรคโรก้ามะหยี่ 6. หนอนม้วนใบ 7. มวนลำไย	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงใหม่ ตาก แพร่ จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 407.00 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงใหม่ พะเยา แพร่ จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 522.00 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 365.25 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 28.00 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 31.25 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 45.25 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และจันทบุรี) จำนวน 9.50 ไร่ การระบาดคงที่	- หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วย สารเคมีป้องกันกำจัด ได้แก่ มาลาไทออน อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไพรีทรอยด์ พ่นให้ทั่ว 2-3 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ อัตรา 40-50 กรัม หรือเบนตาโซฟลูทรีน อัตรา 40-50 กรัม - หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาด ให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง - เชยกิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง และเก็บรวบรวมดักแด้ไปทำลาย หากระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล อัตรา 45-60 กรัม หรือแลมปด้าไซฮาโลทริน อัตรา 12 มล. เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบมีการระบาดของดักแด้ และยอดที่ถูกไรทำลายนำไปเผาทิ้งนอกแปลงปลูก - หมั่นตรวจ ถ้าพบให้เก็บทำลาย หากระบาดรุนแรงมาก ควรฉีดพ่นด้วยยาโมโนโครโทฟอส ในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือพ่นด้วยไพรีทรอยด์อัตรา 10 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร - ตัดส่วนที่ถูกทำลายที่มีตัวหนอนแล้วเผาไฟเสียและจับตัวแก่ที่มาเล่นไฟกลางคืนไปทำลาย - จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย หากพบระบาดมาก ใช้ยาฆ่าแมลงพวก โมโนโครโทฟอส ฉีดพ่นในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือยาฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 45 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

6. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

โรคพิษสุนัขบ้า สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ข้อมูลวันที่ 11 - 13 กันยายน 2569

ปัจจุบันมีทั้งหมด 14 จังหวัด 33 จุด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย ระยอง ฉะเชิงเทรา ศรีสะเกษ สุรินทร์ ชลบุรี นครราชสีมา กาฬสินธุ์ สระแก้ว อุบลราชธานี นครพนม มุกดาหาร บุรีรัมย์ และอุดรธานี ซึ่งขณะนี้กรมปศุสัตว์ยังได้เร่งรัด ควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรคโดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคได้ ทั้งนี้ พบจุดเกิดโรคพิษสุนัขบ้าจำนวน 3 ตัว ในพื้นที่จังหวัดนครพนม และนครราชสีมา

พื้นที่เฝ้าระวังการเกิดโรค 182 จุด ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด นครนายก ระยอง สระแก้ว ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี เลย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สกลนคร หนองคาย อุดรธานี ตาก นครศรีธรรมราช ระนอง และสงขลา